a ¶ Articulo. tunc. n. ipsi penitentes absolui possent a sacerdote et si tale esset excõicationis genꝰ: ꝙ nõ possent absolui: nisi a papa. xvij. q. iiij. si qs suadente.

b ¶ Idoneã ergo nõ nudã sed pignora vel fideiussores. C. de ver. sig. sancimus.

c ¶ Iurauerit. ad idẽ. s. de dona. iter. vi. ⁊ vr. p vsas. C. de epi. ⁊ de. auẽ. generali ter.

d ¶ Relaxatio. facit ad ea que no. de pe. ⁊ re. ꝙ in te. in fi. igitur si is propter cuius culpam latuz est interdictuz satisfacere vult tollet tur interdictum si nõ ꝓpter eiꝰ culpam sed alterius ipse punit: eius satisfactio non requirit. s. e. si snia. §. i. si aũt culpabilis fuit: puta cõsiliarius: vel auxiliarius: lz tollatur cautio ⁊ iniũgatur penitentia non relaxabit interdictum.

e ¶ Ecclesijs. non intelligas de ecclesijs iterdictis: sed sitis i loco interdicto: qõ patet. s. §. i. ibi terris seu locis: ad idez. s. de vbo. signi. cum in partibꝰ: sic etiam loquitur. s. de pe. ⁊ re. ꝙ in te. de priuile. ꝙ nonnullis ibi cum commune terre fuerit interdictum.

f ¶ Monasterijs. ⁊ nomine ecclesiarum intelliguntur monasteria. liiij. dist. §. hac auctoritate.

g ¶ Sicut prius. hoc statim determinat p sequentia.

h ¶ Interdictis. quid de non interdictis videretur a contrario ꝙ eis presentibꝰ possit celebrari: sed dic contrarium: qz interdicto loco oibus interdictum intelligitur ibi audire diuina nisi super hoc sint priuilegiati: ⁊ videtur expressum. s. eo. li. de priuile. lz. que decre. etiaz videt superflua per istam: sed dic vt dixi in prin. immo si decre. illa intelligeretur de priuilegio iuris cõis puta dato hodie per hãc ꝏ cre. ibi esset casus.

i ¶ Tribuũtur. ⁊ illis tantũ non alijs tribui debent: ⁊ cõsuetudo cõtraria nõ valet. s. e. li. de le. non ⁊ esi. c. vno.

k ¶ Assumptionis. no. termina tam altercationem querentium quod est solennius festum an festum assumptionis: an festum natiuitatis virginis gloriose: habet enim ecclesia ꝙ sit celebrius festum assumptionis vt hic vides. Sed in his festiuitatibus quãtum poterit celebrari: dic ꝙ in vigilia festi ad vespas: quia tunc quo ad officiorum celebrationez incipit dies. lxxv. distin. qõ die. ⁊. s. de ferijs. c. ij. ⁊ credo ꝙ continuare poterũt officium vsqz ad vesperas festiue diei inclusiue: cõpletorium autem ⁊ reliqua post vesperas cãtare nõ poterunt fm hanc formam per iura predicta.

l ¶ Appropinquent. vberiorem gratiam igitur habebunt qui non peccauerunt ꝗ hi qui peccauerunt: ⁊ merito: nam ⁊ speciale est in hac snia contra rationem iuris ꝙ alius pro alio puniatur. s. de iur. ⁊ damno dato. c. vno.

m ¶ Concessis. erant fratres minores predicatores ⁊ quidam alij priuilegiati vt certis suis festiuitatibus celebrare possent tempore interdicti: interdum vsqz ad octauas. hec ⁊ similia priuilegia sunt reuocata. et puto etiam per hec verba generalia reuocatum priuilegium templariorum ⁊ hospitalariorũ: quo in eorum iocundo aduentu semel in anno aperiebatur vna ecclesia in loco tempore interdicti: ⁊ celebrantur diuina. s. de priu. vt priuilegia ⁊ intelligas de prioribus priuilegijs que respicit hec constitutio: non de posterioribus: cum sibi vel successoribꝰ legẽ imponere nõ potuerit: lz iudicare potuisset. s. eo. li. de rescrip. c. v. C. de legi. digna vox. de elec. Inotuit.

tũ excõicati nõ fuerit: quos admitti ꝓterq̃z ĩ mortis articuloᵃ nolumꝰ ad eandem. ¶ Illis etiam propter quoꝝ culpam dolũ vel fraudem lata est snia iterdicti: vel q ad perpetrandũ delictũ: cuius occasione ipz iterdictum ẽ latum ꝓbuerũt auxiliũ ꝛsiliũ vel fauorem: nisi ꝏ ipso delicto si sint tales ꝙ id facere valeant prius satisfecerit: vel de satisfaciendo idoneãᵇ dederint cautionẽ: aut si satisfacere nequeunt vl'hmõi cautionem prestare iurauerit[c]: ꝙ cũ poterunt satisfacient: ⁊ ad satisfactionem huiusmodi p eum vel per eos qui facere ipsam debẽt ⁊ pũt prestãdam dabunt consiliũ ⁊ auxilium ac iuxta posse suum fideliter laborabunt: non est penitentie beneficium aliquatenꝰ ꝛcedendũ. ¶ Nec tunc etiaz quo ad istos vel alios qui circa hoc minime deliquerũt: vbi ciuitas vel locus alius seu vniuersitas iterdicti existunt: faciẽda est relaxatioᵈ iterdicti: sz est eis solũmõ iniũgẽda penitẽtia salutaris. ¶ Adijcimus ꝓterea ꝙ singulis diebꝰ i ecclesijsᵉ ⁊ monasterijsᶠ misse celebrentur. Et alia dicantur diuina officia sicutᵍ prius: submissa tñ voce ianuis clausis excõicatis ac interdictisʰ exclusis et campanis ẽt nõ pulsatis: ⁊ tã canonici q̃z clerici ecclesiaꝝ qbꝰ distributiones quotidiane illis q horis iter sunt canonicis tribuuntur[i]: si ad officia nõ venerit supradicta: distributiones easdem amittãt sicut iterdicto perderent non extante si diuinis officijs nõ adessent. ¶ In festiuitatibus vero natalis domini pasce ac pẽthecostes ⁊ assumptionisᵏ virginis gloriose cãpane pulsenẽ: ⁊ ianuis aptis alta voce diuina officia solẽniter celebrentur: excõicatis prorsus exclusis: sed interdictis admissis quibus ob reuerentiaz dictarum solẽnitatũ: ⁊ vt ipsi ad humilitatis gratiam ⁊ reconciliationis affectũ facilius inclinenẽ: prefatis diebus participationem permittimus diuinorũ: sic tamen ꝙ illi propter q̃rum excessum interdictuz huiusmodi est prolatuz altari nullatenus appropinquent[l]. ¶ Ceteris que circa obseruationem interdictorum a nostris sunt predecessoribus instituta in suo robore duraturis: nõ obstantibꝰ qbusuis ꝓuilegijs ecclesijs monasterijs ordinibus religionibꝰ seu personis ecclesiasticis secularibꝰ vl' regularibus exẽptis ⁊ nõ exemptis sub quauis forma vl'expressiõe verboruz ab ap. sede cõcessisᵐ: q̃ ꝛtra tenorẽ presentis cõstitutionis nulli volumus suffragari: cũ quibuslibet tam secularibꝰ q̃z regularibus sufficere debeat: vt tempore interdicti modo premisso diebus celebrẽt supradictis.

Rubrica de verborũ significatiõe.

I Mno. iiii.

¶ Declarat hic Inn. qd significet verbum priuilegij: recepimus vos ĩ proprios filios ecclesie romane: ⁊ quis locus dicatur esse desertus. b. d. Io. an.

Qniens ⁊ infra. Per[n] illa verba priuilegij ĩ speciales ⁊ ꝓprios ecclesie romane filios vos recepimus: dictos fratres exẽptos nõ intelligi: ⁊ ipsos ex illo in ꝓprios ecclesie filios fuisse receptos: ꝙ ab alio q̃z a romão pontifice: vel legato ab eiꝰ latereᵖ destinato interdictiᵍ vel excõicari a quoquã ñ valeant ꝏ claramꝰ. ¶ Illũ locũ desertum ĩ p̃missis itelligimus qui nõ habitatus penitꝰʳ neqz cultus fuerit: vel vltra memoriam hominum fm indulgentiam lucij est sub saracenorũ potestate ꝏtentusˢ: censentes ecclesias in talibus desertis locis a fratribus ipsis constructas: seu etiam construendasᵗ in eo plena libertate gaudere: vt secundum indulgentiam lucij: nihil ab ipsis legis diocesaneᵛ nomine valeat per episcopos exigi: que fm priuilegium alex. non possunt interdicto seu excommunicationi supponi: quas in locis huiusmodi dici fratres habeant potestatem petitaˣ a sedeʸ apostolica licentia construendi easque cum suis plebibus per suos clericos idoneos gubernent: qui ratione plebiuz examinandiᶻ episopis presententur vt ab eisᵃ curam recipiant animarum: plebes episcopis sint subiecte[?].

¶ Ceterum dicti fratres de laboribus: et noualibus si quos proprijs manibus aut sumptibus excolunt: et alijs bonisᵇ sibi a deo prestitis conuentibus clericorum

eo. li. de rescrip. c. v. C. de legi. digna vox. de elec. Inotuit.

Qniens Ista decretalis diuiditur in quinqz partes. Primo declarat quid cõferat priuilegium filiationis. Scõo ibi illum. quis locus dicatur desertus. Et circa ecclesias talium locorũ q̃tuor articulos declarat. Tertio in. §. ceterum. diffinit articulum decimarũ. Quarto ibi ĩ alijs fit reseruatio iuris episcopalis ⁊ parochialis. Quinto ibi per declarationem. fit ꝓtestatio de iure vtriusqz. Do.

n ¶ Per illa verba. q̃si dicat possẽt illi hẽ alia ꝓuilegia per q̃ essent exẽpti sz p ista nõ sunt: ẽ. n. q̃daz declaratio p quã non preiudicatur alijs defensionibus vt dicunt in fine.

o ¶ Nõ intelligi. idẽ hõs. s. de priuile. si papa. §. similiter ⁊ vide. ĩ. de hoc ĩ glo. sed sunt ꝓuilegiati.

p ¶ Latere. no. igit differentiaz iter legatos de latere ⁊ reliquos ad idẽ. s. de of. leg. c. pe. ⁊. s. e. crit c. i. satis ẽ ergo ꝏ ꝙ verba aliqd ꝏferant ⁊ aliqd operant. s. e. tit. abbate.

q ¶ Interdici. satis puto idẽ ĩ suspẽsione cũ illa sit quoddã iterdictum: ⁊ oia ea cõtinent sub appellatione cẽsure. s. e. ti. querenti. Et qõ dicit a quoquaz itelligo ẽt ordinario: nec obstat. s. eo. li. de ꝓui. ne aliq: qz vt ibi dicit illa decre. non habet locũ in religiosis quibus cõcessum ẽ priuilegiũ tale rõne loci vel ordinis. ad idez. s. ꝏ priuile. c. i. §. in eos.

r ¶ Penitus. s. qz non ẽ memoria ꝙ habitatꝰ vel cultus fuerit a xpianis vl' saracenis: ⁊ idẽ in sequenti casu. s. ꝙ habitatus vl' cultus fuerit. s. a saracenis nec est contrarij memoria. s. ꝙ a xpianis fuerit habitatus vel cultus.

s ¶ Detentus. s. de re iudi. abbate. eo. li.

t ¶ Cõstruendas. petita licentia a papa: vt. ĩ. ver. quas in locis.

v ¶ Diocesane. ẽ ler diocesane: ⁊ ler iurisdictionis de qbus plene no. r. q. ĩ. I summa. ⁊. s. ꝏ of. or. dilectus. subeunt ergo lege iurisdictionis: ꝓter id q̃ sunt exempti p priuilegium alex. vt sequitur.

x ¶ Detenta: intelligas et obtenta: ꝛsidẽter aũt postulent: qz illam obtinebunt. s. eo. li. de cẽsi. romana. ver. si vero.

y ¶ A sede. aplica. alias sufficit licẽtia diocesani: de ꝛsecra. distĩ. i. nemo ⁊ ꝛcordat ad hoc. s. de ꝓuile. auctoritate: vbi quo ad hoc distinguit inter loca erẽpta ⁊ nõ erẽpta.

z ¶ Exaiandi. ne ad aiaꝝ regimẽ ꝓmoueantur indigni: cũ hoc casu ꝓmotori sferak pena. s. de ele. nihil. ẽ. n. ars artiũ regimẽ animarũ. s. de eta. ⁊ q̃li. cuz sit.

a ¶ Ab eis. s. diocesanis epis.

? ¶ Subiecte. ꝛcordat. s. ꝏ ꝓben. ĩ lateranẽ. ⁊. c. de monachis ⁊ eo. li. ⁊. c. ti. c. i. s. de priui. cũ ⁊ plãtare. §. cũ ĩ ecclijs: ⁊ tales rectores sic instituti sũt perpetui vicarj: nequeũtes absqz causa rõnabili remoueri. s. e. li. de capel. mona. c. i.

x ¶ Bonis. vndecũqz proueniãt: licite ñ acqui-

nõ ꝓuilegia ꝙ ꝛcordat ꝓ ꝛsuetudo

fitis: de hoc.xviij.q.v.in summa.§.de deci.ex transmissa.
a ¶ A quibus.clericis.scilicet ordinis sui.
b ¶ Persoluant.sed in quo sunt isti priuilegiati quo ad hoc.nōne isti fratres de iure sunt priuilegiati: q non teneantur ad decimas laborum τ noualium.§.de decimis ex parte.i.sunt enim isti de quibus hic papa loquitur tēplarij hospitalarij hierosolimitani: qui cum tiberiacen. episcopo questionem habebant super diuersis articulis: in qua causa produxerunt priuilegia superius dicta.sciēdum est q isti fratres laici sunt ex ordine quia ordinem clericalem non habent quidam ex eis sunt milites.§.de sentē.excōmunicationis: canonica alij sunt clerici: isti igitur fratres de laboribus et noualibus que colūt soluent decimas sibiipsis.i.clericis fratribus ordinis sui: qui clerici de his decimis episcopo non dabunt quartā quam alias de iure cōmuni deberet habere de offi.ordi.conquerente de pscriptio. de quarta: est enim quarta de lege diocesana.§.de offi.ordina.conquerente a qua nulli sunt exempti vt.§.vidisti. Si igit bene aduertis per hec sua priuilegia isti obtinent prius in eo: quia ex quo sūt proprij τ speciales ecclesie romane filij: ab ipso episcopo interdici vel excommunicari non possunt. Item q ratione ecclesiarum p eos constructarum in locis desertis nihil lege dioce. debēt episcopo Tertio q pter eas excōmunicari vel interdici non possunt. Quarto q solum per suos clericos eas gubernāt. Quīto q decimas laborum et noualium: τ alia que colunt clericis sui ordinis: τ sic si ipsis soluūt. Sexto q de illis decimis quartā epō nō soluūt.

euidenter.τ.§.de accu.euidentia.ff.de cōtrahen.empt.l.ea.que.qd enim ē in euidenti: nulla potest tergiuersatione celari.§.de coha.cle.τ.mulie.ca.vlt.§.de offi. ordi.§.ceterū.co.li. Manifestū vero aliquādo pbatione īdiget.xi.q.iii. corum. de hoc no.ij.q.j.manifesta.§.de coha.cleri.τ muli.vestra.sed cōtrariū est verum per hanc constitutionem τ merito: nam constitutio si forte: requirit pbationē examinis in euidenti defectu: τ probatur manifestū.§. de elec.bone.i.C.si mi.se.ma.di.l.iii.ibi nisi palam τ euidēter ex instrumentorum pbatiōe τc. τ preterea hec duo videntur synonima .§.eo.ti.cum olim.Itaq τ si opponatur euidens defect⁹ scientie non palam hoc apparet: sed est necesse examinationem fieri examinatione autem hoc fiet certum.ff.si certum peta.l.certū. immo etiam no.guil.in decre. si forte q si obijciatur cōtra electum q est omnino illitteratus: τ ideo repellendus: lz non dicatur euidenter vel manifeste ī exceptione habebit locum decret. ipsius forma: quia idem est verborum sensus: τ ideo idem ius esse debet.§.de cōsti.translato. .ff.ad.l.aql.illud.τ ad hoc facit.isti.de excu.tuto.§. similiter cū q litteras nescit τc.τ formule vborū hodie sunt sublate.insti.de ver.ob.§.i.C. de formu. τ īpetra.ac.subla.l.i.τ.ij.τ verba nō debent preualere sensui: sed ecōtra.§.eo.titu. intelligentia.τ.c.pterea.τ.i.q.j.marchion.intelligamus ergo euidentē τ manifestū: cuius pbatio est in euidenti τ manifesto: lz id in exceptionis forma n exprimatur. als sequeretur q si dico electum cecum: ex quo non addo euidenter vel manifeste: nō haberet locum constitutio: q esset absurdum.

ordinis sui a qbus[a] quarta vl' tertia nullatenus exigatur: cum integritatem persoluant[b] salua moderatione concilij gnālis[c]. In alijs[d] eorum possessionibus iure cōi seu quolibet alio ecclesijs parochialibus: τ diocesano epō reseruato. ¶ Per declarationem[e] āt hmōi nolumus defensionibus alijs seu iuribus partiū derogari.

Nicolaus tertius.

¶ Primo declarat manifestum τ euidens esse synonima: τ idem significare quo ad casum decret. de elec.si forte. Secundo declarat conspiratores τ coniuratores qui iurauerunt τ statuerunt de non recipiendo aliquem in canonicum ad mandatum pape. donec possent resistere. Tertio declarat tale statutum detestabile τ illicitum multis ex causis Joan.an.

Constitutionem felicis recordationis gregorij pape predecessoris nostri editā in concilio lugdunēsi[f]: vt si forte iter cetera q̄ obijciuntur electo aut postulato seu alias promouendo ad aliquam dignitatem euidentē scientie uel alium p sone defectum opponi contingat ō illo primitus cognoscatur: τ si opponentē inuentum fuerit destitui veritate: a cause illius prosecutione totaliter sit exclusus τ alias puniatur ac si in obiectorū pbatione omnium defecisset[g]: in illo qui manifestum[h] defectum in visu[i] auditu τ alijs corporeis sensibus: necnō et in memoria τ etiā intellectu[k] opponit electo locum habere: ac quo ad itentionē[l] constōnis ipsius manifestū τ euidēs idem supponere declaramus.

¶ Ceterum canonicos cuiusuis ecclesie qui statutum[m] fecerūt solēniter τ iuramento firmauerūt: q ecclesiā suā τ seipsos ɔtra oēs impetrātes canonicatū ipi⁹ ecclesie defenderēt: vsqz ad ius vel sententiā quantum possent ad iudiciū dñi pape vl' spāl' is mandati eiusdē: τ q cōib⁹ expēsis: ac cum procuratorio sigillo capituli sigillato eadem defensio fieret: τ q quādiu aliquis ō canonicis eiusdem ecclesie defensionem huiusmodi: τ oppositionem vellet predicto modo[n] subire alij canonici nō possent nec deberent recipere in canonicum nec hře p canonico ī capitulo vel extra capitulum impetrantem: conspiratores τ coniuratores contra sanctam romanā ecclesiam ac libertatem obedientiam τ auctoritatem ipsius decernim⁹[o]: τ eosdē tanquā ɔspiratores ac cōiuratores fm sanctiones cāonicas[o] puniēdos

¶ Statutū quoqz ipsum: qd capitulo prelibato τ singulis eius personis libertatem[p] obedientiam eidē ecclesie romane debitam exhibēdi saltem vsqz ad sniam τ pontificum romanorum iudicium seu speciale mādatum liqdo īterdicit, pmptum futurorum grauaminum τ expensarum discrimen ingerens: contra legitimas sanctiōes laudabiles[q] notum execrantium lites vetat: iniustā

i ¶ In visu. vñ oculo carēs non pmouet.l.v.di.si euangelica.
k ¶ Intellectu.ergo siue memoria siue intellectu careat nō promouebitur ad dignitatē.xxxix.di.petrus.
l ¶ Intētionē ipsi⁹.q.d.interdū bene sunt diuersa: vt dixi.§.in glo.videbatur.in prin.

c ¶ Generalis.supra de decimis.nuper: scilicz q de possessiōibus q̄sitis p⁹ concilium soluunt decimas.
d In alijs.s.quas alijs colendas tradunt: vel ab alijs colendas recipiunt vel de quibus anteq fierent noualia magni prouentus proueniebant: vel que sunt ipsorū quo ad primeuum τ directum dominiū: tamen parochiani eas possident τ tenēt: pone habentes eas per emphiteosim: ad hoc.§.de elec.dilecti.τ.c.licet.τ.§.eodē qd p nouale.ad fi.de acquisitis post concilium dixerat.§.proxi.
e ¶ Per declarationem.nota verbum si ageret de exceptione: τ exceptio nō pbaret: τ pnunciaret contra opponētem: τ bene fieret piudicium: saltē quo ad eum: lz nō quo ad superiorem.§.de priuilegijs.cum olim.de resti.i ite.c. ij.qz si nō appellatur a sententia preteritu puilegior de nouo repertorum: non reuocatur sentētia.§.de re iudi.inter monasterium.τ.c.suborta.sz hic non diffinitiue pronūciat: sed declarat quodāmodo interloquendo qd īportent verba priuilegij: vnde licet per illud priuilegiū quo sunt recepti ī filios non sint exempti: si habent alia priuilegia exemptiōis bene sunt exempti: vt dixi in prin.nō enim pronunciat illos exemptos vel nō: sz declarat quid illa verba priuilegij importent. Idem in alijs casibus de quibus supra dicitur.

Constitutionem Continet tria dicta q̄ patēt ī rubro. Secūdum ibi certū. Tertiū ibi: Statutū quoqz. Do. Declarat pmū dictum.vt.§. dixi.decre.§.eo.li.de elec.si forte.τ que ibi no.gar.τ guil.
f ¶ Lugdun.§.eo.li.de elec.si forte.cui⁹ verba ad lrām.ī.sequūt vsqz ad vbum in illo.vbi ponit dclarationē.τ hec oīa vsqz ibi expōe: vt ibi dixi.
g ¶ Defecisset.vt.§.e.li.de elec.c.j.
h ¶ Manifestū.videbat cōtra: qz constitutio si forte: loquebatur in euidenti τ non manifesto: τ aliud videtur euidens et aliud manifestum . euidens enim est quod semper palam est: τ euidenter apparet.arg.i.questiōe.i.vt

m ¶ Statutū. ex hoc τ ex eo qd dī in fi.videbat q canonici possint facere statuta: dūmodo als sint licita: solet dici q capitulū sine episcopo statuta facere non potest que tāgant generalē statū ecclesie: vel tāgant epm vel eius iura: sic intelligatur de ɔsue.cū cōsuetudinis.§.de his q fi.a platis.nouit.est enī prelatus caput a quo nō licet mēbrū recedere: de pscrip.cū non liceat: τ hec vera sunt etiam si capitulū talia statuat cū archidiacono suo vel preposito vel alio qui post episcopum psit capitulo. Si vero statuant sup his que nō tangunt episcopum vel statum ecclie. sz sua singularia negocia: puta q certis modis quotidianas obuētiones distribuant: vel q certo modo ad capitulū vocētur: puta p talē cāpanā: vel alio mō vel q certis tēporibus ēt nō vocati veniāt ad capitulū: vel his similia satis potest dici q sup his tenet ipsi⁹ capituli constitutio sine epō als licita τ legitīa ad hoc.§.de rescrip. edocenti.§.de consti.ex litteris.ff.qd cuiusqz vniuer.no.l.i.§.ij.
n ¶ Predicto modo.s.cum pcuratorio capituli τ cōibus expensis.
o ¶ Canonicas.xi.q.i.cōiurationū.τ.c.cōspirationū.τ.c.sequētibus.τ est pena talium depositio: vt ibi. Item cōspiratores repellūtur ab accusatione denūciatione τ testimonio ꝫ quos cōspirauerūt.iij.q.iiij.cōspiratores.§.de accu.qualiter τ quando τ cū oporteat: de simo.lz heli.τ.c.p tuas: τ.c.cū oporteat. Est āt cōiurare vel simul vnū iurare: cōspirare simul vel in idē spirare.credo autē q prelatus qui huic constitutioni per capitulum facte auctoritatem interposuisset: eadem pena puniretur: omnia enim nostra facimus quibus auctoritatem impartimur. C. de vete. iur.enu.l.i.vltra medium.τ.§.e.li.de preben.si cū.τ.c.apostolice.eo.li. τ p hāc decreta.probatur q per instrumentum probatur crimen: producitur enim publicum instrumentum in quo continebatur q tales canonici tale statutum fecerint: per quod probabitur illos esse conspiratores: ad idem.§.eo.li.de iureiuran. cum in positionibus.ij.q.vj.§.diffinitiua.ver.nullus.§.de his que fi.a prela.quanto in fine.
p ¶ Libertatem.exhibendi: quod est infra.
q ¶ Laudabiles votum.§.de sindi.c.vno.vnde nec dolū facit qui rem deserit: vt lite effugiat.ff.de alie.ius.iudi.cā.fac.l.itē si reo.in fi.τ magnum est cōmodum

litem mouere compellit:inique cōtrouersie seu liti cedendo:bonam fidem seu conscientiam agnoscere ꝓhibet:ꝛ adigit ad peccandum[a] conspirationem ꝛ coniurationem continere contra libertatem: et auctoritatem se.ap.manifeste ac alias detestabile prosusqꝫ illicitum reputamus.

I Dcꝫ.

Exijt qui[b] seminat:ꝛ infra.

B Onifacius.octauus.

¶ Exceptis cellis alicuius monasterij: quid appellatio celle significet hic ostendit. Jo.an.

Priuilegium[c] monasterio tuo concessum: vt monachi: siue fratres in celis ad monasterium ipsum spectantibus habitantes : ab alio quam a papa: vel eius legato excommunicari aut suspendi: vel ipse celle interdicto supponi nō possint:non fratres in prioratibus ecclesijs seu capellis eiusdem monasterij commorantes:[d] aut ipsos prioratus ecclesias vel capellas ab ordinariorum iurisditione in aliquo[e]:sed residentes tantum in cellis ꝛ cellas ipsas hoc est[f] loca secreta[g] ꝛ solitaria:que ab hominum separata conuictu[h] sunt ad contēplandum[i] ꝛ deo vacandum specialiter deputata:defendat.

I Dem.

¶ Priuilegiato aliquo: vt possit conferre beneficia clericorum suorum:quid appellatio clericorū suorum designet ostendit. Jo.an.

Sicut nobis significare curasti:tibi gratiose concessimus vt beneficia clericorum tuorum cedentium vel decedentium[k] possis conferre:quodqꝫ ijdem clerici prebendarum suarum fructus percipiant: ac si in suis ecclesijs personaliter residerent[l]. ¶ Uerum quia dubitas qui clericorum tuorum appellatione debeant contineri:breui respondemus[m] oraculo: quod illos in his ꝛ similibus[n] casibus: tuos volumus intelligi:clericos: qui per te non quesiti propterea[o] uel recepti sine fraude ꝛ fictione qualibet vere tui clerici familiares existunt: ꝛ in tuis expensis continue[p] domestici commensales : etiam si quos ex illis aliquando pro tuis[q] geren-

a lite recedere:propter qḋ indebitum per transactionem solutum nō repetitur. C. de transac.l.ij.ff.de cōdi.īde.in summa.

a ¶ Ad peccandū.ad qḋ statuto cōsuetudine vel iuramento astringi nō possumus supra de cōsue.c.pe.ꝛ vlti.xxij.q.iiij.in malis.ꝛ.c.si aliquid.ꝛ p totum. j. de regulis iuris nō est:ꝛ.c.in malis.supra eodem li.de iureiur.c.j.

b ¶ Exijt qui seminat. ne crederet aliquis hanc constitutionem esse sublatam ideo sic decise hic ponitur vt habeatur pro reseruata:ꝛ de ea loquatur proemium huius li. in fine: vt ibi dixi: ꝛ quia sic decise venit sub bulla: ꝛ quia infra etiam ꝓhibetur glosari probibitioni parebo.

c ¶ Priuilegium.legato:intelligo generaliter:sicut generaliter loquitur: ex quo aliud nō exprimitur:ꝛ est si. qḋ dixi supra eodē li.de rescrip.statutum.j.rn̄.in glo.q: verbum.

d ¶ Cōmorantes. large loquitur:quia interdum sunt instituti perpetuo:interdum ad tempus:interdum ad solam moram ibi trahēdam:de sta. mona.c.ij.ad finem.supra eodem li.de tempo.ordi.cum nullus: in fine ꝛ de capel.mona.c. vno sed quo ad casum nostrum non est curandum.

e ¶ In aliquo.tolle defendat qḋ est in fine:ꝛ iterum repete: sed defendat residentes tantū ꝛc.

f ¶ Hoc est.propter hoc facit ad titulum nostrum.de verborum signi.

g ¶ Secreta ꝛ solitaria. cella dicitur a celando ꝛ occultando: et sic hoc casu solitarius: ꝛ talem vitam ducentes digni sunt cōuenienti honore.xvj.q.j.qui vere:ꝛ ad has cellas religiosi etiam mendicantes de prelatorū licentia transire possunt.ŝ.eo.li.de exces.prela.c.vno. Alias autem large sumendo dicimus cellas que sunt etiam infra clausuram monasterij: vnde ex causa:puta propter infirmitatem monachi dispensat abbas cum eo vt habeat suam cellā extra cōmune dormitoriū:tamē infra monasterij septa.xx.q.iiij.c.ul.ꝛ de talibus cellis hoc priuilegium nō intelligitur.

h ¶ Conuictu.i.cōmuni victu.

i ¶ Contemplandum.de vita contemplatiua ꝛ actiua dicit supra de renū.nisi cum pridem.ad finem.

Sicut nobis Cōis diuisio q: ī prima cōsultatio a verbis duplicis gratie. In secūda rn̄sio ibi verum.vel ibi breui respondemus.vex latitudo responsiōis patet ī ver.similib⁹ ꝛ in ver.etiam si. Do.

k ¶ Decedētium.nunquid talis posset conferre beneficia suorum clericorum cedētium vel decedentium in curia romana: Item nunquid possit conferre beneficia clericorum suorum alio modo vacantia: dixi supra eodem libro de preben.quamuis.ij.

l ¶ Residerent.ex sola residentia si nō īteressent diuinis non perciperent quotidianas distributiones. vnde nec isti perciperent.ŝ.e.li.de cle.non resi.ca.j.ꝛ sup hoc vide quod ibi dixi in glo.no.qḋ si quis dominus.

m ¶ Respondemus.per hoc videtur ꝙ ista decreta.sit veteris iuris dclaratoria nō noui promulgatoria:licet argu.cōtra infra dū dicit volumus:ꝛ ꝙ sit dclaratoria patet quia tractat de verbi significatione.ad hoc.ŝ.eodem.c.ij.rn̄.j.in fine:ne hn̄ occurreret ratio:quare hoc esset ius nouum ꝛ non vetus:preterea ꝑuilegiū prius fuerat cōcessum:postea priuilegiatus cōsuluit papā circa ꝑuilegiū ꝑus cōcessū sic est rn̄sum:p qḋ pꝫ ꝙ a ꝯcessione ꝑuilegij ēt anteꝙ emanasset hec decr.ꝑuilegiū sic erat intelligēdum. Jo.an.

n ¶ Similibus.pone conceditur ei priuilegium:vt cum clericis suis super pluralitate beneficiorum curatorum vel dignitatum dispensare possit:vel eis cōferre ius ad vacaturas vel similia:ꝛ bene dicit in his ꝛ similibus:q: in alijs casibus dissimilibus appellatio clericorum omnes subiectos clericos comprehēdit.ŝ.eo.li. de rescrip.cum tibi:ꝛ potest esse ratio:quia hic de priuilegio loquitur odioso:quia per primum tollebatur ius seu potestas conferendi beneficium ei ad quem ordinario iure spectabat:per secundum minuitur cultus diuinus:ꝛ non deseruiens ecclesie recipit stipendium:ergo bene ambitiosa ꝛ restringenda sunt talia indulta supra eodem libro de preben.quamuis .i. quod non est in decreta . cum tibi. Joā.an.

o ¶ Propterea.sic.ŝ.de elec.c.officij.ŝ.eo.li.de rescrip.statutū.§.insuper.de iudi.mulieres:ꝛ de renū.c.ij.sic ꝛ affecta tutela īmunitatē nō prebet.C.ḋ his q spō. mu.sube.l.i.ꝛ.iij.

p ¶ Cōtinue.ciuili modo intelligendum est verbum. ff.de ser.si cui.de conse.dist..v.nunꝙ:sicut ꝛ seruitus dicitur continua ꝛ aqua quotidiana.ff.de ser.vr.pred..l.foramen.ff.de aqua quoti.ꝛ esti.l.j.§.ꝙ autē.ꝛ fluuius dicitur continuus qui quāqꝫ exarescit.ff.de flu.l.j.i.rn̄.

q ¶ Tuis.ŝ.de cle.nō resi.ex parte:ꝛ si egrotaret seruire intelligitur.ff. de sta.li.cum heres.§.stichus.nec summo ita amare verbum quineriam pro suis proprijs interdum possit abesse:ad hoc.ŝ.eo.li.de preben. presenti.j.ꝛ.ij.respon.sicut iudex ꝑpter sua propria negocia differre potest ꝛ dimittere causaꝫ.ff.de iudi.si lōgius.

Non est nouum vt aliquibus specialiter enumeratis generalis clausula subsequatur que oia comprehendat: vt.xlix.di.p totum.xxiij..qōe.v.de occidendis.ŝ.de probationibus: quoniaꝫ contra falsam.ŝ.eodem libro de procurato. qui ad agenduꝫ. ff. ad.l.aql.si seruus seruum. §.īnqt lex. in fine.C. de sacrosan. eccle.l. generali. Idcirco post rubricas supra positas:que ſm suas materias iuris regulas cōprehendunt:ponitur hec rubrica generalis ad materias vniuersas. de reg.iu.si queraꝶ quare in principio compillationis non posuit boni. hanc rubricam:cum sepe premittatur clausula generalis secutis postmoduꝫ speciebus: vt.ŝ.de proba. cuꝫ rubricis sequentibus de rebus eccle.non alie. cuꝫ rubricis sequen.de regula. cum rubricis sequen..ff.de serui.cum rubricis.sequen.posset dari coloratiua responsio.quia que vltimo dicuntur melius memorie commendantur:de ꝯse.di.ij.liquido est autē vera solutio ideo hūc ordinē obseruatū:vt ostēderetur ius nō sumi ex regula:sed regulaꝫ ex iure:si enim a principio posita fuisset:forsitam crederet aliqs ꝙ ius sequēs regulas ex regulis sumereꝶ:in fine igitur poniꝶ: vt appareat ex iure qḋ precessit regulas sumi.ff.eodē.l.prima. Uidendum est igiꝶ primo qd sit regula: vnde dicaꝶ:qualiter ꝯstituaꝶ ꝛ qḋ sit eius offīm: ꝛ que ipsius sit potestas. Secundo videndū est qd sit ius: vnde dicaꝶ:ꝛ quo h sumatur. Tertio que sunt he iuris regule singulariter:ꝛ clare eas prosequendo videbimus. Circa primum:regula ſm grāmaticos est multorum similium collectio. Lex autem describit regulam eam esse que rem que est breuiter enarrat.ff.eodem.l.j. Dicitur autem regula quia regit: vel normam recte viuendi prebet ꝛ ab hac regula que dicitur norma recte viuendi dicitur regularis: dicitur etiam regula eo ꝙ recte ducit nec aborsum vel aliorsum trahit:quasi a rega vel regula:que idem est ꝙ recitudinis forma:sicut enim per regulam nouit scriptor modum recte scribendi: secator modum rectē secandi:ꝛ sic de singulis:ita per has regulas modum recte iudicandi cognoscimus:ad hoc.iij. distinctio.regula. Est autem regula latine idem ꝙ canon grece.iij.distin.canon. Et dicitur regula proprie:q̄ꝫ regulariter vera:quāuis patiaꝶ exceptiones in se. Que autē cotineantur sub regula fuerunt opiniones que no.ff.codē.l.j.ꝛ facit qḋ no.iij.distin.regula. Subtilitatibus tamē circa hoc omissis breuiter ꝛ grosso modo sic dico:qḋ quo ad potestatem verborū:que in ea ponūꝶ vniuersaliter vel saltem indefinite affirmando vel negando comprehendiꝶ exceptiones : alias nō diceretur exceptio:sicut si dicerem omnis homo currit excepto equo ticij:hec enim nō est exceptio:quia equus nō comprehendebaꝶ sub illa ppositione omnis homo:sed si dicerem omnis homo currit excepto ticio: tunc ꝓpria est exceptio:qa propositio omnis homo comprehendebat ticium: tollitur ergo ticius virtute exceptionis:quo ad materiam de qua fit sermo: vt scilicet dicatur non currere. sic quo ad iuris determinationem exceptio non comprehenditur sub regula:quia cōtraria ratio:ꝛ plus est in exceptione ꝙ in regula.hoc ergo opatur exceptio:vt illud qḋ alias sub verbis regule cōprehēdebatur:ad determinationē regule exceptionis virtute tollatur. Constituiꝶ aūt regula vt.ŝ.dixi per verba q̄ de sui natura omnia comprehendant:idest p signa vniuersalia affirmatiua:que omnia comprehēdunt.ŝ.eodem. c.omnis res.ꝛ.c. defleat.ff.eo.l.omnis diffinitio.ꝛ.l.oēs actiōes.ꝛ.l.omnia fere.ꝛ.l.omnia quecunqꝫ. Item per verba negatiua que vniuersaliter negando excludunt omnia: vt.j.codem.nemo potest.i.ꝛ.ij.ꝛ.j.eodem nullus.i.ꝛ.ij.ꝛ.ff.eo.l.nemo.ꝛ.l.nullus. Item per verba indefinita q̄ simpliciter ꝓlata equipollent vniuersalibus.xix.di.c.j.ŝ. de priuilegijs:quia circa.C.de hereditate vendita.l. vltima. ꝛ ideo omnes regule

paucis exceptis traduntur per signa indefinita affirmatiua vel negatiua vt.s.eo.t.j.eo.t.ff.eo.ti.satis apparet. Officium autem regule est plures similes casus simul iungere claua rationis: vt.ff.eodem titulo.l.i. Que sit potestas regule: an scilicet constituat ius de nouo: an antiquum recitet: dubitatur: t videtur q̃ ius de nouo nunquam constituat: quod in re et ipso facto probatur iure.ff.eo.l.j. facto quia in octuagintaocto regulis infra positis non est vnam etiam solam inuenire: que ius de nouo constituat: vt in prosecutione patebit. Econtra videtur quia regula catoniana de nouo statuit: q̃ legata que sunt inutilia ratione legantis tantum: vel ratione legãtis t legatarij: vel legatarij t eius a quo legatum est prestandum: vel ratione rei tantum: vel mixta ratione rei legate t persone legatarij tractu temporis non constituantur: etiam si causa impedimenti remoueatur.ff.de regu.catoni.l.i. in principio. ff. de lega. .i.l.cetera.§.i.ergo ipsa regula constituit ius de nouo: ad hoc faciunt infra iura in quibus papa iudicat ex regulis: vt.s.de consti.ca.ij.t de rescriptis.ca.i.t.ca.pastoralis de iudi.nouit.s.de foro competenti.si diligenti.de fi.instru.inter dilectos.ad finem.t de presump.dudum: de excepti. cum venerabilis: de regula.ad apostolicam. de consanguinitate t affinitate capitulo vltimo cum mille similibus: ex quibus videtur q̃ ius sumatur ex regula. Subtiliter viderunt doctores q̃ tres species casuum est considerare: quidam sunt iam determinati: t in illis regula non constituit ius quia inuenit iam constitutum. Item sunt quidam excepti a legis determinatione: t in illis similiter regula non constituit ius: quia non claudunt sub regule determinatione. Quidam sunt in quibus est eadem equitas que est in casibus a iure determinatis: nec tamen reperiuntur in iure positi: t in illis regula facit propter idemptitatem rationis non patientis ius similium casuum esse diuersum. Apertius dici posset: quod aut constitutio iuris procedit.traditionem regule: t regula de iure iam constituto: quasi materiatum de materia producitur: t tunc proprie habet locum distinctio predictorum casuum: vt videlicet in iam determinatis t exceptis non faciat ius in non determinatis in quibus est eadem ratio ius constituat: sed vbi non est ius constitutum ante regule dispositionem: sed inuenitur sola simplex traditio regule: tunc ipsa regula est ius vel iuris constitutio: t non ab alio sed a constituente procedit: t ita potest intelligi predicta lex prima: de regu.cato. probatur hoc satis per antiquas regulas supra eodem titulo: quas veritate inspecta esset inuenire precessisse iuris traditionem. vides enim pro maiori parte q̃ vbi sunt decreta. Alexandri.iij.sunt prime in titulis: maxime post concilia antiqua de off. vi. cum duabus rubricis se.ut.s.de rescriptis: de renuncia.cum duabus rubricis sequentibus: de his que vi metusue causa fi.cum duabus sequentibus: de dolo t contumacia cum duabus sequentibus: t multis aliis. t tamen omnes regule supra eodem titulo precesserunt alexandri. iij. excepta vltima que fuit lucij.iij.qui ipsum secutus est. vt ex cronica t decretalium ordinatione satis apparet. Si igitur prima regula supra eodem titulo: exemplificetur per decreta.supra de sponsalibus preterea.i.secunda per decretalem: t si questiones: de simo.tertia per decreta.de voto.magne. t sic de singulis: dico q̃ regule dicta iura precesserant: vnde regularum dispositio non potuit ex ipsis iuribus sumi que nondum erant immo potius videtur determinatio ipsorum iurium facta per regulas: ad hoc faciunt omnes ille decretales superius allegate: in quibus papa pronunciat p regulas: ego tamen non recedo a verbis legis: t dico q̃ per regulam non statuitur ius: sed ex iure sumitur regula. alias non video quomodo posset dici regula iuris. Sicut enim in regula ligni vel ferri necesse est illas materias preuenire lignum scilicet vel ferrum: ad hoc q̃ disponatur ex eis regula: sic in regula iuris necesse est ius quod est ibi materia preuenisse: ad hoc vt regula possit inde disponi: t tunc proprie loquitur dicendo de regulis iuris: alias dicere debuisset de iure regularum. Et si dicatur q̃ in casibus non expressis a iure vbi est ratio similis regula facit ius: hoc est sine regula aliqua per iura que hoc volunt: de rescrip.inter ceteras de transactionibus: inter corporalia.ff.de legi.non possunt: cum similibus: t si obiciatur de regula cato.dico q̃ non proprie dicitur regula: nec inter regulas ponitur.ff.eodem titulo.t si dicatur q̃ aliqne regule precessisse videantur iuris expressam traditionem: dico q̃ ius quod est idem quod ratio: vt.j.distinctione. consuetudo.ix.distinctione sana quippe. ab exordio rationalis creature precesserat.v.distinctione in principio. vel saltem dispositione concedentis regulam ius precessit: videns enim formator regule sic esse debere de iure: quod in eius saltem mente sedebat: formauit regulam: allegatur tamen regula pro iure: non tam ex origine q̃ ex forma: t potior est eius causa pro quo facit regula: habet enim aduersarius necesse ostendere rationem quare in illo casu regula non loquatur: t facit quod dicam infra eodem vtile. Ad secundum quo queritur quid sit ius: t vnde dicatur: t quomodo hic summatur dicendum est breuiter q̃ ius est ars boni t equi t̃.ff.de iusti.t iure.in principio. t dicitur a iustitia vt ibi t supra de verborum significatio.ius autem: quam summum in rebus bonum est colere.xij.q.ij.cum deuotissimam. Jus autem est generale nomen habens multas species.i.distinctione ius generale: cuius species diuidas t subdiuidas vt ibi per totum.t.ff.de iusti.t iure.per totum.

dis negocijs abesse contingat.

Rubrica De regulis iuris.

Bonifacius.viij.

Beneficium[a] ecclesiasticum non pōt[b] licite[c] sine institutione canonica obtineri[d].

Sumitur autem hic pro nostro iure canonico: nō autem pro iure ciuili: vt pbatur j.e.i secunda regula: q̃ de iure nō pcedit: quod dic vt ibi dicam: tertio autem ordinate has regulas est videre: t primo primas.

a **Beneficium ecclesiasticum.** Pone casum per.c.xvj.questione.vij. si quis deinceps supra de insti.ex frequentibus.ff.de decur.l.berennius modestinus. Super ratione aūt huius regule fundat decretalis supra eodem libro. de eo qui mit.in possef.c.cum qui: qz proceditur cum agitur de beneficio ecclesiastico i absentia partis lite nō cōtestata: nec fit missio in possessionem causa rei seruande: qz sic sine institutione canonica: beneficium obtineret: consideratur igitur in beneficijs canonica institutio non antiqua possessio: t sic nota casum in quo nō currit prescriptio.idem est in matrimonio carnali.xxiij.questione.v.q̃ deo. supra de consanguinitate t affinitate non debet: t idem in alijs casibus. qui notan. xvj.questione.iij.clerici.t supra de prescip.cum non liceat. Sumitur autem hic beneficium largo modo: vt comprehendat dignitates personatus ecclesias omnes cum cura t sine cura: que cum titulo habentur: sic.j.questione.iij. si quis dator. supra de concef.preben.nulla.ff.de ser.expor.l.seruus. Sumitur autem interdum stricte: vt distinguatur a prebenda.xij.questione.ij.alienationes: de concef.preben.ex parte.alias includit prebendam.i. questione.iij.ca.vltimo de verborum significatione tua. Alibi stricte sumitur pro solis simplicibus beneficijs sine cura supra de preben.c.vlt.t.s.eo.ti.t li.cum in illis.t ibi ratio patet in littera. Cum igitur in beneficio quolibet requiratur canonica institutio: vt ꝗ videndum est quid sit institutio. Instituere autem est ius canonicum in ecclesia vel ecclesiastico beneficio tribuere: quod dic vt not.s.de insti.auctoritate t iure communi ad episcopum spectat.xvj.questione.vij.nullus omnino: de here.cum ex iniuncto in fine. Non ob.de off.archi.ad hoc quia institutio ibi sumitur pro inuestitura: t sic intelligatur decreta.de insti.cum venissent: t quod ibi no.videtur q̃ etiam capitulum vacante sede instituere possit.arg.vij.q.j.pontifices: de here.ad abolendam.s.eodem libro de tempo.ordinan.cum nullus.argu.contra.xxiiij.dis. presbyteri.lxxi.di.fraternitatem.ne se.vacan.c.ij.dic vt no.s.de maio.t obe.cū oliz t terminatur hoc.s.eo.lib.de insti.c.vno. Inter collationem autē presentationem t institutionem magna est differentia: vt.s.eodem libro de preben.cum i illis.§. cum autez.

b Non potest.hec dictio potest: negatiue posita ut hic: necessitatem importat cuz autem affirmatiue ponitur: necessitatem non inducit. Ad primum.ij.questione .i.c.j.supra de accusationibus de his. Ad secundum.iiij.questione.iij.§. itez i criminali.ver.potest de preben.de multa in fine de appella.oblate.ad fi.ff.de arbi. quetiam.t ideo dicit lex q̃ verbum potest: necessitatem non importat.ff.de off.p̃. .l.sepe.t.l.sequen.

c Licite.superabundat: id enim dicimur posse q̃ licite possumus.xxij.q.ij.faciat vbi de multiplici potentia: t.s.de rescrip.scisitatus.per Ber.t Jnno.de cōcef.p̃ ben.accedens.

d Obtineri.contradicit huic regule supra de iurepa.cura. Solu.ibi non prescribitur ecclesia tanq̃ beneficium: sed vt proprietas. Item necessitatis causa vel pietatis: vel causa impensi obsequij sine canonica institutione possidet quis ecclesiasticos prouentus: nec ex eo canonicus vel beneficiatus proprie dicitur.xij.questione.ij.quicunqz suffragio.xvj.q.j.possessiones.t.q.iij.clerici.t.c.si episcop⁹.s.de magistris. quoniam: eodem modo respondetur ad. c.xxxij.distinctio.si qui vero. xij.questione.j.qua.l.distin.studeat de cle.pug.in du.henricus. Item argu.contra.s.de elec.in genesi.s.de iure patro.cōsultationibus: vbi possessio dat ius eligendi t prescriptio.s.de causa.possessio.cum ecclesia.sol.per possessionem acquiritur ius eligendi t presentandi: quia procedit ex nostris actibus.ff. de acquiren. posses.l.j. Institutio autem procedit ex actibus aliorum: que ad hoc vt valeat ōbet esse canonica vt hic in qua precipue quattuor requiruntur. Primo q̃ persona sit que instituere possit.xvj.questione.vij.nullus. Secundo q̃ institutus sit talis qui possit institui.de insti.ca.fi.quia non laicus vt ibi vel ipse idem instituens: eodem titulo.ca.vlti. Tertio q̃ illius beneficij institutio ex iure proprio vel deuoluto vel delegato ad instituentem pertineat.eodem titulo.c.iij. Quarto q̃ seruetur forma constitutionis illius.s.eo.libro de elec.ca.vltimo. Et no.q̃ hec regula est in argumentum contra clericum qui est in quieta possessione beneficij sui: t petitur ab eo titulus possessionis.scilicet institutio q̃ teneatur illam ostendere: nam et liberti ecclesie: licet sit in quasi possessione libertatis probat manumissionem suam. xij.questione.i.ca.longinquitate.t ca.sequen.t hoc pbat decre.de appella.personas.in parte decisa: vbi de hoc per Lau.nam t possidens pro herede vel possessore cogitur pbare titulum.C.de acquiren.pos.l.cogi.ad hoc facit quod no.de dolo t cōtumacia cōtingit in glo.vltima circa medium. Jn cōtrariū videtur argu. xx.q.ij.quē pgenitores.s.de regu.vidua.t in.l.predic.l.cogi.ij.q.v.§.i.t p hoc facit quod no. Jnnocen.de procura.ex insinuatione.t Ber. Compo.de rescrip. capitulum in glo.v.§.item queritur an executor.ver.sed fm hec primam opinionem tenebant Hel.t Ber.ij.per iura predicta. Jo.t la.no.c.distin.contra morem q̃ clericus habens duo beneficia cogitur dicere titulum: habenti autem vnuz solum sufficit possessionem ostendere: argu.ad hoc.s.codem libro de prescrip.ca. .j.t de offi.ordi.eod.lib.ca.ordinarij. Dici potest primam partem veram: cum episcopus ex suo officio vult videre istitutionem clerici: hoc pbatur de prebē. dilecto vt ec.bene.c.vno. Scōam cum alius agit forte dicens se ius habere in prebenda: tunc actor quod asseruerat t̃. vi.qōne vltima actor.t in preallega.ca.vno vt eccle.benefi.t.C.de proba.actor t hoc pbatur ex his que no. Jnnocen.Ber.t Cōpo.in predictis glo.t per Hostien.t de hec de simo.lz heli.super.ver. officij sui